

OPZETTING MAKEN

ontvangt het Hebreeuwse werkwoord סָלַל (SáLàL).

Andere vertalingen van dit woord in Psalm 68:5:

St.V.	: verhoogt de wegen;
NBG:	: baant de weg;
Oussoren	: baant een weg;
Gerhard/vdZeyde:	baant(door de wolken i.p.v. door de vlakten);
Koster	: plaveit:
Luther	: machet Bahn:
Buber	: tragts empor ihm(der auf Dunkelwolken reitet);
Baader:	: Werft auf = bereitet einen hochweg
JKV	: extol Him(=praise):
Chouraqi	:

* GESENIUS-BUHL OVER HET STAMWOORD EN DE AFLEIDINGEN

Bij סָלַל(SáLàL): emporheben; vielleicht als denominativum zu betrachten; sehe סָל (SaL) Korb.
 qal: aufschütten, wie von Garben; bes. einen Weg(דֶּרֶךְ) durch aufgeschütteten Schutt aufwerfen, auch ohne דֶּרֶךְ(DèRèK);
 pilpal: hochhalten(Prov.4:8);
 hithpoel: sich dämmen, sich widersetzen.

Andere afleidingen:

kx(SaL)	: zu סָל, Korb:
vkx(SoL-LaH)	: Wall, bes. der den die Belagerer um die Stadt herum aufwerfen.
oKx(SoeLLáM)	: Leiter(Gen.28:12)
vkxk(SàL-SiLLáH)	: Jes. 6:9, warsch. Reben
vkxk(M-SiLLáH)	: aufgeschütteter, gebahnter Weg: v.d.Hauptstrassen in Edom; Num. 20:19;
kUkx(MàS-LoeL)	: Bahn, Weg, 35:8.

* VERANTWOORDING VAN ONZE VERTALING

We volgen de concordantie van Mandelkern, waarin al deze woorden onder één stamwoord vermeld staan, n.l. סָלַל(SáLàL). Dit stamwoord bestaat in feite uit twee radicalen: de x en de k, dezelfde letters als het substantief סָל(SàL). Dit laatste woord, dat meestal met *korf* of *mand* vertaald wordt, zou dan de grondvorm van deze stam zijn en iets aanduiden waarmee men iets kan optillen of iets op kan zetten. In Gen.40:16 vertelt de bakker zijn droom:”...en zie, er waren op mijn hoofd drie korven met gebak”. Het zouden bladen kunnen zijn waar men iets op kan zetten. Het werkwoord סָלַל(SáLàL) is er dan doormiddel van een verdubbeling van de k (de lamed) van afgeleid. Deze constructie komt in het Hebreeuws vaker voor.

Het werkwoord kent een Qal-vervoeging, een Pilpel-vervoeging, die een snel herhaalde handeling uitdrukt, en een Hithpoeel-vervoeging, de reflexieve vorm van de Poeel-vervoeging die een agressieve intentie aanbrengt. Met welk Nederlands woord verbinden we dit Hebreeuwse woord? We vonden het woord *opzetting*.

Dat betekent voor:

De Qal-vervoeging: opzetten of - bij absoluut gebruik - een opzetting maken.

Jer.50:26: een profetie tegen het land der Chaldeeën:

Komt tot haar vanaf de grens, opent haar schuren;

zet op haar zoals schoven(1):

niet geschiede voor haar een overblijfsel.

Jes.62:10: Bewendt(van v̄b̄p̄PHÁNàH) de neemweg van het

volk,

zet op, zet op de opzetbaan(מְסֵלָה-zie hieronder)...

Jes.57:14: Maakt een opzetting, maakt een opzetting, bewendt de neemweg.

Jer.18:15: ... om te begaan straten:

een neemweg, niet opgezet geworden.

De Pilpel-vervoeging: Spr. 4:8: (over de wijsheid en het inzicht)

zet haar steeds weer op.

De Hithpoeel-vervoeging: Ex.9:17: Nog zet u zich op tegen mijn volk?

Het zelfst.nw. סֵל (SàL): opzetblad, waarmee de bakker in Gen.40:16-18 brood

opdiend., waarop de toonbroden in Ex.29:3, Lev.8:2 en

Num.6:15 worden verzameld; verder komt het woord alleen nog voor in Ri.6:19.

Het zelfst.nw. סֵלְלָה (SoLæLáH): opzetting, tegen de muur van een stad geplaatst om die aan te vallen: II Sam.20:15, etc.

Het zelfst.nw. סֵלְסֵלָה (SoeLLáM): opzetsel: dit woord komt alleen in Gen.28:12: En hij(Jakob) droomde en zie een opzetsel geplaatst naar het land.

Het zelfst.nw. סֵלְסֵלָה (SàL-SiLLáH): opzetlingen: dit woord komt alleen voor in Jer.6:9: Zij zullen Israels overblijfsel vlijtig nalezen gelijk een wijnstok: breng uw hand weder, gelijk een wijnlezer naar de opzetlingen - dat zijn ranken; de St.V. vertaalt: korven.

Het zelfst.nw. מְסֵלָה (M-SiLLáH): opzetbaan: een veel voorkomend woord:

Jes.40:3: Wendt om-en-om de neemweg van

JHWH,

doe rechtuit zijn in het ravenveld een opzetbaan voor onze God.

Ri.5:20: Vandaan van de hemel streden zij, de sterren vandaan van hun opzetbanen streden tegen Sisera.

Joel 2:8: Ook zullen zij de een de ander niet dringen en zij zullen daarheen trekken elk op zijn opzetbaan.

Het zelfst.nw.: מַסְלֵל (MàS-LoeL): baanopzet: komt alleen voor in Jes.35:8.

De muzikale oproep סֵלָה (SèLÁH) wordt ook van dit stamwoord afgeleid. De

opzetting - 3

vertaling zou iets kunnen zijn als “zet’ m op!”, maar de kleur van deze Nederlandse uitdrukking stemt niet overeen met die van het Hebreeuws. We vertalen deze oproep niet en geven die weer door “omhoog de harten!”; zie de toelichting bij dit woord.

* **GEVOLGEN**

Gevolgen heeft deze beslissing eigenlijk alleen door het zo vaak voorkomende zelfst. naamwoord: מַסְלָה (M-SiLLÁH). De meestal gekozen vertaling: weg, gebaande weg, wordt veranderd in opzetbaan. Het gaat in dit woord, in tegenstelling tot het Hebreeuwse woord דֶּרֶךְ (DèRèK) dat we hier met *neemweg* vertalen (zie de toelichting bij dat woord), om een aangelegde weg, maar dan wel in de zin van een *hoger* aangelegde weg, een door “opzetting” uitgelegde en vastgelegde route; het is dus een ‘gebaande’ route. d.w.z. een ‘baan’. Om zo’n *opzetbaan* gaat het dus - zoals reeds aangegeven - in Jes. 40:3: De neemweg van JHWH dient ‘bewend’ te worden - dat wordt uitgelegd als *bereid*, maar het Hebreeuwse woord פָּנָה (PHÁNÁH) betekent *wenden*; het gaat juist niet om een vastgelegde weg, maar om een te kiezen, te nemen weg, de weg die JHWH gaat, de richting die Hij kiest, en het volk wordt door de profeet opgeroepen om die neemweg ‘om-en-om te wenden’: het werkwoord staat hier in de Pieel-vervoeging en die geeft aan een werkwoord zowel een causatieve als een intensievere betekenis (zie de toelichting bij het woord ‘vertegenwending’). In het tweede deel van Jes.40:3 wordt dan gezegd: doe rechtuit zijn in het ravenveld (meestal vertaald met woestenij) een opzetbaan voor onze God - en dan gaat het dus om een bestaande en opgehoogde heirbaan die rechtgetrokken dient worden. In Jes.49:11 lezen we: En ik stel al mijn bergen tot een neemweg en mijn opzetbaan wordt verheven. In Jes.11:16: En er zal een opzetbaan zijn voor het overblijfsel van mijn volk. Een en ander wordt bevestigd in een tekst uit ISam.6:12: En rechtuit gingen de koeien op de neemweg, over de neemweg naar Beth Semes, over een-en-dezelfde (en hier staat het Hebreeuwse woord אָחַת =’èCHàT, de vrouwelijke vorm van אָחַד =’èCHàD, een belangrijk woord, dat hier weergegeven wordt met een-en-dezelfde/ eerst-beste) opzetbaan. Zo’n ‘baan’ is verhoogd aangelegd en het is een vaste baan, maar tegelijk ook ‘opzettelijk’ aangelegd. Over zulke opzettelijke banen gaat het wanneer in Ps.84:6 gezegd wordt: in wier hart opzetbanen zijn.

Voor de uitleg van de NTische, dus Griekse versie van Jes.40:3 is de betekenis van het Hebreeuwse woord beslissend. Het bleek moeilijk de inhoud van dit Hebr. woord in een Grieks woord te vangen. men koos voor het Griekse τριβος (tribos), maar dat betekent letterlijk: ‘pletting’, ‘platgetredenheid’. Het gaat ook in de boodschap van Johannes de Doper om het “rechtuit doen zijn van een opzetbaan voor God”. Baader vertaalt het Grieks hier met ‘Straszen’.

---

1. Dit Hebreeuwse substantief is afgeleid van een werkwoord עָרַם (“RM), dat alleen voorkomt in de Niphalvervoeging in Ex.15:8: Door de adem van uw neus werden de wateren *opgeschoven*.

v u v h

h

v

u

v